

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת צביקה פוגל

פ/25/5081

הצעת חוק הכניסה לישראל (תיקון – תוקף צווי הגבלת שימוש במקום וסמכויות תפיסה וחילוט), התשפ"ה–2024

1. תיקון סעיף 4ב12 בחוק הכניסה לישראל, התשי"ב–1952¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 4ב12(א), במקום "30" יבוא "60".
2. בסעיף 5ב12(א) לחוק העיקרי, במקום "60" יבוא "120".
3. בסעיף 12ד לחוק העיקרי, במקום "ג' ו-ה'" יבוא "ג' עד ו'".
4. אחרי סעיף 12ו לחוק העיקרי יבוא :

"סמכות שוטר 12ז. (א) היה לשוטר יסוד סביר להניח כי תושב זר לתפיסת רכוש של עבר עבירה לפי סעיף 12(1), רשאי הוא לתפוס כל תושב זר וחילוטו מזומן, כהגדרתו בחוק לצמצום השימוש במזומן, התשע"ח–2018², שנמצא ברשותו של התושב הזר שלא כדין.

(ב) חזקה כי מזומן שנמצא בידי תושב זר, אשר יש יסוד סביר להניח כי עבר עבירה לפי סעיף 12(1) הינו מזומן המוחזק על ידי התושב הזר שלא כדין.

(ג) על חילוט רכוש שנתפס לפי סעיף קטן (א) יחולו הוראות לפי סעיפים 36א, 36ב, 36ג(א), 36ד עד 36ט לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג–1973³ (להלן – פקודת הסמים המסוכנים), בשינויים המחויבים ובשינויים האלה :

¹ ס"ח התשי"ב, עמ' 354.

² ס"ח התשע"ח, עמ' 428.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 27, עמ' 526.

(1) בסעיף 36 לפקודת הסמים המסוכנים, במקום "בית משפט מחוזי" יקראו "בית משפט שלום" ובמקום "פרקליט המחוז" יקראו "קצין משטרה מוסמך";

(2) בסעיף 36 לפקודת הסמים המסוכנים, בכל מקום, במקום "בית משפט מחוזי" יקראו "בית משפט שלום" ובמקום "פרקליט מחוז" יקראו "קצין משטרה מוסמך".

(ד) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מסמכות שוטר על פי כל דין.

דברי הסבר

סימנים ג' עד ו' לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 (להלן – החוק), קובעים איסורים להסעה, העסקה והלנה של שוהים בלתי חוקיים מיהודה והשומרון ומעזה (להלן – שב"חים), זאת במטרה לפגוע בתמריץ של מסיעים, מעסיקים ומלינים לסייע לשוהים בלתי חוקיים להיכנס ולשהות במדינת ישראל. לחקיקת סימנים אלו שלוש תכליות עיקריות – ראשית חיזוק ריבונות מדינת ישראל, זאת באמצעות מניעה כניסת שב"חים לשטחה הריבוני ללא היתר ובידוק ביטחוני; שנית מניעת עבירות פליליות, שכן בהתאם לנתוני משטרת ישראל עולה, כי קיימת מעורבות רבה של שב"חים מיהודה והשומרון ומעזה במגוון עבירות פליליות; ושלישית מניעת פעילות חבלנית עוינת, שכן מעמדת מערך המודיעין של משטרת ישראל עולה תמונה לפיה שב"חים מיהודה והשומרון ומעזה היו מעורבים באחוז משמעותי בפיגועים. יתרה מזאת, מעמדתם עולה, כי שב"חים אלו היו מעורבים לדאבון הלב ב"פיגועי איכות" קשים כלפי אזרחי מדינת ישראל. כאשר פעילות השב"חים תלויה במערך תומך ומסייע של מסיעים, מלינים ומעסיקים, אשר מהווים נדבך משמעותי בהשפעתם על היקף התופעה.

במסגרת הצעת חוק זו מוצע להרחיב את הכלי המשמעותי הנוגע לסגירת מקום אשר העסיק שב"חים, עוד מוצע לקבוע במפורש כי השר לביטחון לאומי אמון על כלל הסימנים הנוגעים לנושא בחוק. בנוסף מוצע להרחיב את סמכויות שוטרי משטרת ישראל ביחס לתפיסת רכושם של שב"חים המאותרים בתוך שטח מדינת ישראל, זאת בכדי לפגוע בתמריץ הכלכלי של השב"ח ובכך להקטין את ממדי התופעה.

סעיף 4ב12 לחוק מתייחס לסמכות קצין משטרה מוסמך, בטרם פנייה לבית המשפט, להוציא צו הגבלה לשימוש במקום החשוד בעבירות של העסקה או הלנה של שב"חים. בהצעת החוק מוצע להאריך את פרק הזמן המרבי הקבוע בחוק, מ-30 ימים ל-60 ימים, וזאת כדי לייעל כלי זה, אשר מרתיע מעסיקי ומלני שב"חים.

סעיף 5ב12 לחוק מתייחס לסמכות בית המשפט להוציא צו הגבלה לשימוש במקום החשוד בעבירות של העסקה או הלנה של שב"חים. כיום הסמכות של בית המשפט להאריך את הצו שהוציא קצין מוסמך מוגבלת ל-60 ימים (בטרם הגשת כתב אישום). אלא שבשל התיקון המוצע בסעיף 4ב12 דלעיל מוצע במקביל לתקן את סמכות בית המשפט, כך שבסמכות שופט להאריך את הצו עד 120 ימים במקום 60 ימים.

בהתאם לסעיף 12ד לחוק, סימנים ג' ו-ה' הם תחת אחריות השר לביטחון לאומי, זאת בשל ההיבטים הייחודיים הנוגעים לדבר, קרי מעבר לפגיעה בריבונות המדינה, יש לתופעת השב"ח מאיו"ש ומעזה השלכות בהיבטים פלילים ופח"ע. בהתאם מוצע להסדיר את המצב בפועל לפיו מי שאמון על הנושא הוא השר לביטחון לאומי, ולקבוע כי אף סימנים ד' ו-ו' יהיו תחת אחריות השר לביטחון לאומי.

בסעיף 4 להצעת החוק מוצע להעניק סמכות נוספת לשוטרי משטרת ישראל לצורך התמודדות עם תופעת השב"ח מאיו"ש ומעזה, זאת מבלי לגרוע מכל סמכות אחרת הקיימת להם מכל דין. מטרת הסעיף היא פגיעה בתמריץ הכלכלי של השב"חים, זאת ע"י הענקת סמכות תפיסה וחילוט ע"י בית המשפט לרכוש שנתפס על מי שנחשד בעבירות של שב"ח מאיו"ש ומעזה. כמו כן, מוצע לקבוע חזקה אשר מתיישבת עם השכל הישר ומציאות החיים לפיו הרכוש שנתפס, ובעיקר כסף מזומן, ברשות השב"ח כאשר הוא שוהה בישראל, הוא כסף שהתקבל בצורה לא חוקית, קרי באמצעות "עבודה בשחור" או באמצעות עבירה פלילית אחרת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים

והונחה על שולחן הכנסת ביום

כ"ד בחשוון התשפ"ה (25.11.2024)